

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Mściszaw/ gub. mohylewska/ Cesarstwo rosyjskie (Białoruś)

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Mściszawskie Muzeum Starożytności = Muzeum Mściszawskie (Мстиславский Музей Древностей = Мстиславский Музей)

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum religijne – cerkiewne

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum cerkiewne, działające zapewne bardzo krótko. Trudno dokładnie wypowiedzieć się o zbiorach. Założeniem organizatorów były stworzenie placówki zbierającej obiekty archeologiczne, dzieła sztuki, numizmaty, etnografię, a także obiekty związane z wojną 1914-1915 i stuleciem istnienia seminarium.

Daty działalności / zakres czasowy:

22 VII 1915 – 1918? (data końcowa nieznana)

Dostępność

Dostępne za opłatą, od II 1916 r.

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Patrymonialna

Rodzaj pamięci

Kulturalna i cywilizacyjna: lokalna/religijna: prawosławna/narodowa: rosyjska i białoruska

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Zob. rubryki „Opis instytucji” i „Charakterystyka zbiorów”

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	X	W budynku mściśławskiego seminarium duchownego

DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	X	X
GODZINY OTWARCIA	X	X
DYREKTORZY	X	Duchowny, nadzorca seminarium, Michał Swiderskij (od 1 VIII 1915 r.)
ZARZĄDCA	X	Seminarium duchowne w Mścistawiu
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	X	Pomieszczenia zaadaptowane

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Nie odnotowano

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

W regulaminie muzeum, wydrukowanym w 1915 r. stwierdzono: „Mścistawskie muzeum ma na celu przyczyniać się do naukowego zbadania tak historii, archeologii i etnografii w ogóle, jak szczególnie historii, archeologii i etnografii miejscowej. Po to Muzeum zbiera, systematyzuje i chroni przedmioty w postaci samych pamiątek starożytności i sztuki, jak również możliwie dokładnych ich fotografii”.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Przede wszystkim powiat mścistawski, lecz także gub. mohylewska i Białoruś

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Arcybiskup mohylewski i mścistański Konstantyn (w życiu świeckim Kiril Joakimowicz Bułynow). Ur. 1858, zm. 1928 r. Kandydat (doktor) nauk fizyczno-matematycznych i teologii uzyskanych odpowiednio w Sankt-Petersburskim uniwersytecie i tamtejsze Akademii Duchownej. Od 4 XI 1911 r. biskup mohylewski i mścistański. Podniesiony do dostojęstwa tamtejszego arcybiskupa 6 V 1915 r. Swoje stanowisko formalnie pełnił do VII 1923 r.

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Od 1 VIII 1915 r. dyrektorem muzeum był duchowny, nadzorca seminarium, Michaił Swiderskij.

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Czteroklasowe seminarium duchowne, otwarte w 1 poł. I 1810 r.

Szczegółowa historia instytucji

Zatwierdzone postanowieniem arcybiskupa mohylewskiego i mścistawskiego Konstantyna z 22 VII 1915 r. Swą siedzibę miało w budynku mścistawskiego semianrium duchownego. W opublikowanym z datą „1915” regulaminie muzeum mowa o tym, że jest ono dostępne dla zwiedzających. Faktycznie nastąpiło to w lutym 1916 r. W regulaminie określono również strukturę placówki. Jej opiekunem miał być kazdorazowy arcybiskup mohylewski i mścistawski. Posiadało ono dyrektora, którym miał być nadzorca seminarium. Pierwszym dyrektorem został 1 VIII 1915 r. duchowny, nadzorca seminarium, Michaił Swiderskij. Wspomagać go miał pomocnik. W muzeum funkcjonowała jego rada, składająca się z wyższych przedstawicieli powiatowej administracji, samorządu oraz duchowieństwa. Placówka posiadała pieczęć z napisem w otoku wokół nieokreślonego (pewnie miejskiego herbu): „Мстиславскій Музей”. Zbiory dzieliły się na 7 oddziałów (zob. rubrykę „Charakterystyka zbiorów”. Napływające do nich obiekty wpisywane były do katalogów. Prowadzono księgę przychodów i rozchodów, na które składały się pieniądze za wstęp, środki uzyskiwane z organizowanych koncertów i wykładów oraz darowizny. Zapewne muzeum zlikwidowano w momencie zamknięcia seminarium przez władze sowieckie.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Brak szczegółowych danych, poza wymienionym w regulaminie podziałem zbiorów. Składały się ona z następujących oddziałów: 1) archeologicznego; 2) cerkiewnego; 3) numizmatycznego; 4) artystycznego; 5) etnograficznego; 6) Wielkiej Wojny Ojczyźnianej 1914–1915; 7) stulecia seminarium duchownego w Mścistawiu.

Nie jest wiadome, jak daleko posunęło się kompletowanie kolekcji. Muzeum istniało krótko, jednak skoro było otwarte dla zwiedzających, musiało coś pokazywać.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Brak danych

Strategia pozyskiwania zbiorów

Dary

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Brak danych

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Według informacji podanej w egulaminie muzeum były przewidywane (Положение о Мстиславскомъ Музеѣ Древностей, s. 4). Nie sądzimy jednak, aby ze względu na warunki wojenne i krótki czas funkcjonowania placówki zostały przeprowadzone

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

Brak danych

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Brak danych

Wystawy czasowe

Brak danych

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Nie odnotowano

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Nie odnotowano

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Brak danych

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Brak danych

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

Brak danych

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

- Гужалоўскі А., *Нараджэнне беларускага музея*, Мінск 2001.

- Могилевская губерния. Государственные, религиозные и общественные учреждения (1772 – 1917), Минск 2014, s. 585–586.

- Положение о Мстиславскомъ Музеѣ Древностей, Мстиславль 1915.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

РДГА, ф. 789, воп. 13, адз. зах. 166, арк. 1 [non vidi]

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Brak danych

Ciekawe cytaty

Zib. rubryka „Misja muzeum”

UWAGI:

Brak

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Dariusz Dąbrowski

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	